

SISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 " "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 " "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 " "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XXI. évfolyam 7. szám.

Nagyvárad.

Vasárnap 1915 január 10.

Magyar és osztrák repülőgépek északon és délen.

**A Balkán mozgolódik. — A németek előnyomulása.
Török győzelmeik.**

Bombavetés szerb és orosz városokra.

Szófia, január 9. Nisből jelenti a szerb sajtóiroda: Egy osztrák és magyar aeroplán megjelent a szerb föld felett és pedig Oszarevác és Gradiste városok felett, ahol több bombát vetett le. A szerb tüzérség tüzelni kezdett az aeroplán felé, amely azonban a Duna magyar partjára visszatért, anélkül, hogy a lövések eltalálták volna. (Pol. Hir.)

Bern, január 9. Pétervári jelentés szerint az osztrák-magyar hadsereg három repülőgépe elszállott Kielec fölött és tíz bombát dobott le.

Görögország is mozgósít.

Budapest, jan. 9. (Cenz. táv.) Athénből táviratozzák: A görög kama-

rának történelmi fontosságu ülése volt a mai napon. Venizelosz miniszterelnök és külügyminiszter bejelentette az összes fegyvernek mozgósítását. A kamara tagjai lelkes tüntetéssel fogadták a bejelentést.

Katonai intézkedések Romániában.

Bukarest, jan. 9. A Bratinau miniszterelnök vezetése alatt tartott minisztertanács, amely katonai kérdésekkel foglalkozott, határozott részleges mozgósítás esetére is. Számos középületben kiegészítő kórházakat rendeznek be, így az egyetemen s a katonai akadémián már megkezdtek az átalakító munkálatokat. Apolói kurzusokat tartanak napok óta, amelyek a miniszteri rendelet szerint március 1-éig lesznek befejezendők. (Pol. Hir.)

Páris, jan. 9. A párisi román követség is tudatta a Párisban élő román alattvalókkal, hogy haza kell térniök, amennyiben katonai szolgálatra vannak kötelezve.

Az oroszok a Kárpátokban

Ungvár, január 9. Egy tiszt, a ki a kárpáti harcokban részt vesz, a következőket mondotta a helyzetről:

— Nyugtalanságra nincs ok és örömmel látom, hogy az északi vármegyék közönsége nem is nyugtalan, mert most már negyedszer tapasztalja, hogy az orosz hadsereget nemcsak feltartóztattuk, de véresen vissza is vertük. És ha van is orosz

sereg a magyar határszélén, ennek nincs különösebb jelentősége.

Néha mélyebben beeresztik az ellenséget, hogy annál biztosabban megverhesék. A helyzet egyhamar nem is fog megváltozni, mert ők előbbre nem nyomulhatnak, nekünk pedig nem érdekünk, hogy ez idő szerint erősebb offenzívát kezdjünk a Kárpátokban.

A harctéri helyzet Bukovinában.

Berlin, január 9. A január 5-iki orosz lapok írják, hogy hivatalos forrásból eredő értesülés szerint az oroszok és az osztrák-magyar csapatok között eddig nem volt ütközet Bukovinában. Az orosz legelső szárnya elérte Szucsavát és elfoglalta a várost, amely a román határtól alig egy kilométer távolságra van.

Husz kilométernyire Varsótól.

Berlin, január 9. Rotterdamból jelentik: A London News szerint a németek fogszirozzák Varsó bevételét és a Visztulán való átkelést. Az előőrsök már csak husz kilométernyire vannak Varsótól, de azért Pétervárotról optimistikusan fogják fel a helyzetet. Hindenburg Észak-Lengyelországban nagy számu ágyukat állíttatott fel, hogy megostromolja a varsói erődítéseket.

A németek nehéz tüzérsége.

Berlin, jan. 9. (Bud. Tud.) Berlinből jelentik a Budapesti Tudósító-nak: A Varsó melletti ütközetről a „Nya Dagligt Allenhanda” katonai munkatársa ezeket írja:

Az orosz jelentés hangja arra vall, hogy a németek a nehéz tüzérség és a bombák dolgában fölényben vannak.

Az oroszok híjján vannak tiszteknek és gyakorlott csapatoknak. Számbeli fölényük a német-osztrák-magyar csapatokkal szemben még bizonyára megvan, de még nagyobb fölényre van szükségük.

Véres harc a folyó medrében.

Amsterdam, január 9. A Daily Chronicle haditudósítója így írja le azokat az elkéseredett ütközeteket, amelyek az utolsó héten a németek és az oroszok között a Bzura mentén végbementek:

— A német sereg elszántan ment ro-

Ujdonságok: Szörme-Muffok, Boák, Kalapok és Sapkák.
Divatos ruhaszövetek, mosó-kelmék, flanell és barchetek. Fehérneműek, vászon és szőnyegek.
Hadi felszerelések; Dr. Jáger alsóruházat, keztük, hósapkák, haskötők, lábszárvédők, bőr-bekecsek, gumi-köpeny, és hálósákok. Posztó és bőrkamáslik **Gyapjutakarók** és **pokróczok legnagyobb választék.** Olcsó, szabott árak! **Czillér Imre** Nagyáruházában.

A törökök újabb győzelme.

Konstantinápoly, jan. 9. A főhadiszállás a következő kommüniket közli: Asserbeidsamban operáló csapataink megszállták Kotort. Az ellenség ezt a zónát is elhagyta és

Salmas és Choi irányába vonult vissza. A Miandoad környékén lefolyt ütközetben többek között Alekszander a cár szárnysegéde és Saulschbulak konzula is elesett.

A Formidable ötszáz halottja.

London, jan. 9. Az admirális a Formidable-vel elsüllyedt tengerészek névjegyzékét közli. A jegyzékben 500 név van felsorolva. (M. T. I.)

Japán és a francia gyarmat.

Basel, jan. 9. A Nationalzeitung jelenti Párisból: A Journal des Debats polemizál egyes francia lapokkal, a melyek Japánnak az európai háborúba való beavatkozásáért agítálnak. A lap hozzát teszi, amennyiben Japán az európai kontinensre is kiterjesztén a háborúban való részvételét, ebből Franciaországra a legesekélyebb gyarmatbéli területvesztésnek sem szabad származnia.

Japán segítségét nem szabad egy talpalatnyi gyarmatterületünkkel sem megvásárolni.

Portugália vesztég marad.

Berlin, január 9. Portugál körökből érkező információk szerint a Németországban tartózkodó hadköteles portugálok legnagyobb része, amennyiben Németországot még nem hagyták el, engedélyt kapott, hogy további intézkedésig külföldön maradhasson. A portugál kormány ez intézkedéséből arra lehet következtetni, hogy a Reuter ügynökségnek az a jelentése, a mely Portugáliának az európai háborúban való részvételét már biztosnak mondotta, most újból nagyon kérdéses lett.

Abaujmegye a nemzet függetlenségéért.

Nagyvárad törvényhatóságának állásfoglalása.

Foglalkoztunk már Abaujvármegye feliratával, amelyben a kormány figyelmét felhívja, hogy a háború befejezése után gondoskodjék az ország érdekeinek védelmére hivatott kormány a magyar állam függetlenségének kifejlesztéséről és kidomborításáról, természetesen az eddig is bevált dualismus megbolygatása nélkül.

A most folyó óriási küzdelemben a magyar nemzet nagyszerű példáját mutatja az önfeláldozásnak és királyhűségnek s az

eddig is megvívott harcok egész sora mutatja a hadierényeinket. És ezzel szemben a monarchia másik felében mégis akadnak egyesek, akik ezeket a tényeket hallgatással vagy ferdítéssel akarják kisebbiteni.

Egyes osztrák lapok összes haretéri tudósításaikban csak osztrák katonákról irnak, sőt az olyan ütközetekről is, amelyben csupán magyar honvédek vesznek részt, úgy emlékeznek meg, mintha a magyar honvéd is osztrák katona volna.

Ezekben az osztrák koponyákban mintha újra éledt volna az összmonarchia eszméje.

Gróf Tisza István miniszterelnök ismeretes beszéde is erre célzott.

Ilyen tünetek láttára helyén való Abauj-

tólág zaverba hozta. A többi vendég tapsolni kezdett.

— Helyesen van Bihari ur. Igaza van, moratórium alatt senki sem köteles fizetni.

— De a kártyadósságot köteles! kezdett Ormos ur stentori hangon védekezni. Különben is az urak véleménye nagyon mellékes — fordult a Bihari pártjához — önök mint látom, a moratórium lelkes hívei; legyen hát az önök gusztyusa szerint. En különb bizonyítékokkal rendelkezem.

— Lássuk a medvét! — biztatta a gabonakereskedőt Bihari Alfréd.

— Itt van ni!

Afféle piros levelezőlapot vágott az asztalra, milyeneket a katonák küldöznek haza a harcmezőről.

— Itt van ni! Soma itt ir nekem s kéri türelmemet az ezer korona irányában. Remélem, mint sógor csak ismeri az írását? Lássá, Lieutnant Sámuel Kertész, magyarul Kertész Soma, hadnagy — annyi az aláírás.

Bihari Alfréd hangosan föl kacagott.

— Tréfa volt tőle. Főlséges tréfa. Itthon megirta és valakivel Krakkóban föl adatta. Ismerem azt a kujont. Nagy gazember, jaj be nagy gazember! Bizonyosan valami stiklin tőri megint a fejét.

— Lehetetlen! — adta alább a bankot kissé megszeppenve a gabonakereskedő.

— De ha egyszer biztos vagyok benne. Mondtam már Somával összekülönböztem, vele nem beszélek, de ma reggel eljön hoz-

zám a felesége, az én hugom, a Regina s azt mondja:

— Te, Frédi, az uram aztotat izeni, menj a kávéházba s ha megtalárod Ormos gabonakereskedőt, fogadj vele ezer koronába, hogy Soma nem katona. Ő aztotat fogja mondani, hogy Soma Galiciában van, de te csak fogadj vele bátran: a nyereségen majd megosztozunk.

— Rabló gazemberek! — ordított föl Ormos Lipót magánkívül a dühtől.

Fölrugta az asztalt s a pincér kalapját utána nem viszi, hát födetlen fővel nyargal ki az utcára.

A többiek kacagva nahotáztak. Hasztalan no, rongyos időket élünk; manapság még a böcsületes ember is a zsebmetszőnek fogja pártját. Nem csuda, hogy kiütött a háború. Ormos Lipót pedig egyenesen Kertész Soma lakására nyargalt. Ha otthon éri, bizonyos, hogy fojtogatni kezdi. Hanem a eseléd azt jelentette:

— A nagyságos ur elment a kávéházba, éppen ebben a percben.

A gabonakereskedő szédülni kezdett. Tehát csakugyan . . . itthon van . . .

— No megállj zsvány! — szoritotta két markát ököltre — Szerencséd, hogy nem találalak. Hanem megállj csak!

Ormos maga sem tudta, hogyan keveredett ki abból a házból, de hogy két óra mulva együtt ült Kertész Somával a kávéházban és játszottak, annyi bizonyos. Éppen biztatta:

— No játszd ki, te gazember!

megye felirata, amelyet pártolás végett az ország összes törvényhatóságainak megküldött.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága esütörtökön, január 14 én tartja közgyűlését, amelyen Abaujmegye felirata is tárgyalásra kerül.

Rimler Károly polgármester, biztosítani óhajtván, hogy a város törvényhatósága ebben a politikai kérdésben egyhangú állást foglaljon, pártközi konferenciára hívta össze a törvényhatóság vezető tagjait mindkét pártból. A pártközi megbeszélés eredményeként abban állapodtak meg a jelenvolt városatyák, hogy Nagyvárad városa teljesen azonos indokok alapján, Abaujmegye hazafias hangja és célzatu felterjesztését hasonló felirattal pártolja.

Nagyvárad város tanácsa, mint állandó választmány tegnap foglalkozott a kérdéssel s elhatározta, hogy szintén ilyen javaslattal viszi a közgyűlés elé a kérdést.

A javaslat elfogadását biztosítja a város törvényhatósági tagjainak hazafias érzése.

Arról is biztosak vagyunk, hogy nem akad az ország összes törvényhatóságai között egy sem, amely egyszerűen siklana át Abaujmegye hazafias felirata felett s az ország összes törvényhatóságainak egyöntetű állásfoglalásával bebizonyítjuk, hogy minden lojalitásunk mellett sem vagyunk hajlandók érdekeinket, függetlenségünket legkevésbé sem engedni, sőt azok fokozottabb kiterjesztését követeljük.

A katonazenekarok hangversenye a Szigligeti-színházban.

Megirtuk nemrég, hogy a nagyváradai honvédszenekar és a 101. gyalogezred zenekara egyesülve szimfonikus hangverseny-sorozatot rendeznek a Szigligeti színházban. A hangversenyek védnökségét Hlatky Endre főispán, Rimler Károly polgármester és Hoffmann Géza honvédalezredes, állomásparancsnok vállalták el.

Az első hangversenyt esütörtökön, e hó 14-én tartják meg; tiszta jövedelme a nagyváradai sebesültek és az elesett nagyváradai hősök hátramaradottjai javára fog jutni. A későbbi hangversenyek tiszta jövedelmét sorban a magyar, osztrák, német Vörös-Kereszt és a török Vörös-Félhold kapják.

A két egyenlő katonazenekar Scharf Károly és Jagschitz Alfréd karmesterek vezetése alatt mindennap próbákat tart már s a próbákból ítélve, valóságos eseményt fognak jelenteni ezek a hangversenyek, Nagyvárad zenei életében.

Az első esütörtöki hangverseny részletes műsora a következő lesz:

1. Weber: Győzelmi nyitány; záradékal a német himnusz.
2. Adagio (Marzia funébre) Beethoven III. szinfóniájából: Eroica.
3. Hubay: Csárdajelenet (Helyre Kati) hegedűszóló.
4. Goldmark: Előjáték a Házi tücsök e. opera III. felvonásából.
5. Liszt: I. F. rabszódiaja.
6. a) Magyar induló Liszt—Berlioz Faust el-kárhozása szimfonikus költeményéből.
6. b) Jenő herceg induló.

A hangversenyre a Szigligeti-színháznak a békés időkben volt, tehát nem a mostani

hamra egymásután ötször és közben éjszaka lett. A belőtt német ágyuk golyózáport zúdítottak az orosz tüzérségi állásokra és a lövészárkokra a Bzura jobb partján, közben pedig az orosz golyószórók és a gyalogság puskatüze közepette a német csapatok bele-gázoltak a folyóba.

A jég hideg vízben mellig voltak a német katonák. A német katonák fejük fölé tartották puskáikat és tölténytáskáikat, más csapatok gyorstüzélpuskákat vittek át a Bzurán s végre a hatodik roham sikerült. A németek átjutottak a Bzura jobb partjára s így oldalba támadták az oroszokat. Olyan gyilkos golyózáport zúdítottak az orosz lövészárkokra, a melyekben az első szibériai vadászrezd harcolt, hogy a szibériai gyalogosok hanyat-

homlok menekültek és a németek elfoglalták az ő hadállásaikat.

Hindenburg előnyomulása.

Berlin, január 9. Stockholmból jelentik: A „Dagbladet“ haditudósítója ezt táviratozza lapjának: „Hindenburg serege a Bzura és Rawka között **sokkal nagyobb sikereket ért el**, mint Pétervárott bevallják. Megállapíthatom, hogy az orosz közvélemény többet hisz a német jelentéseknek, mint az orosz hadvezetőség hivatalos közleményeinek.“

Ellenségeink közös haditerve.

Kopenhága, január 9. Az entente sajtotában csak nem régen merült fel annak a terve, hogy az angol, orosz és francia hadvezetőségnek közös haditervben kellene megállapodni. Most a Times veti fel újra ezt a tervet. A kopenhágai lapok ehhez a következő megjegyzéseket fűzik:

— Még el sem tudjuk gondolni azt, hogyan képzele a Times katonai munkatársa, hogy egyáltalában létrejöhet-e egy ilyen együttműködés az entente-seregek között. Hogy az oroszok a francia, vagy a franciák az orosz határára megjelenhessenek, ahhoz legalább is olyan kitűnő vasutószekőkötéssel kellene rendelkezniük, mint aminő felett Hindenburg diszponál.

— A közös operáció ötlete már a háboru eleje óta kísért. Akkor azt híresztelték, hogy az oroszok csapatokat küldtek Angliába, azzal a rendeltetéssel, hogy azokat Franciaországba szállítsák. Hogy a kétkedőket megnyugtassák, tanuk is jelentkeztek. A kik saját szemekkel látták az oroszokat. Ezzel szemben tény az, hogy az oroszoknak hosszú ideig nincsen egyetlen egy nélkülölhető emberük sem.

— Közös együttműködésről csak olyan értelemben lehet szó, hogy például Joffre, a mikor látta azt, hogy a németek nagy erőket visznek a keleti hadszíntérre offenzívába lépett. Másképpen nem is lehet magyarázni az elővigyázatos Joffre akcióját.

Zeppelin Calais fölött.

Berlin, január 9. Kopenhágából jelentik: A Times szerint tegnap egy Zeppelin jelent meg Calais, Gravellingen és Dünkirchen fölött. A léghajóból Calaisra több bombát vetettek.

A franciák visszavonulnak Felső-Elszászban.

Berlin, január 9. Baseltől jelentik: Felső-Elszászban a Thann-Steinbach-Sennheim háromszögben

megszakítás nélkül tovább tart a harc. A németek végleg bevonultak Steinbachba. A franciák, akik súlyos veszteségeket szenvedtek, Thann felé vonulnak vissza.

A bajor király hetven éves.

Berlin, január 9. Vilmos császár január 7-én a 6. hadsereg főhadiszállására utazott, hogy ott a bajor trónörökösrel és ennek tisztjeivel együtt ünnepelje meg Lajos király 70-ik születésnapját.

Reggelinél a császár pohárköszöntőt mondott, amelyben rámutatott arra, meny-

nyire másképp kezdődött ez az ünnepi nap, mint ahogy előre látható volt. Más körülmények között szíve sugallatára hallgatva személyesen adta volna át szerencse kívánatait az ősz királynak, de minthogy ez lehetetlen volt idejött, hogy a trónörökös és a környezetében levő tisztek társaságában ünnepelje meg ezt a napot, szerényen és egyszerűen, amint a háboru megkívánja. Az öreg királynak a mai napon kétségtelenül az lesz legnagyobb öröme, hogy igaz büszkeséggel tekinthet bátor csapataira, melyeknek fényes haditettei barátjánál és ellenségénél egyaránt dicső hírnevet és elismerést szereztek. Ilyen csapatokkal annak a nehéz küzdelemnek kimenetele, melyet most juttatunk, nem lehet kétséges. Ebben a reményben üríti poharát a császár leghűségesebb szövetségésére. (M. T. I.)

A francia fiataiság.

Basel, január 9. A Nationalzeitung párisi jelentése szerint Hervé a Guerres Sociales hasábjain rámutat arra az igazságtalanságra, amelyet már hónapok óta a francia lapok is ostromoznak, hogy t. i. 40—42 éves népfelkelők megszakitás és szabadság nélkül a lövészárkokban harcolnak, míg számos fiatal ember irodákban, raktárakban és egyéb ilyen helyeken biztosít magának helyet és számos katonánál a veszélyek kerülésére való törekvés sem akar megszűnni. (M. T. I.)

Szerbia nem kap segítséget.

Bukarest, jan. 9. A Dimineada jelenti Pétervárról: A Russkoje Slovo megállapítja, hogy Szerbia egy oldalról sem számíthat segítségre. Románia sem hajlandó segítséget adni. Ellenfeleink — így ír az orosz lap — a háboru folyamán nem esalódtak annyira barátainkban, mint mi, de nekünk elég erőnk lesz ahhoz, hogy Szerbiát Romániával és Bulgáriával szemben is megvédjük. (M. T. I.)

A francia hajóraj.

Frankfurt, január 9. A Frankfurter Zeitung jelenti Rómából: A francia földközi-tengeri hajóraj továbbra is nyugtalanítja az olasz partvidéki hajózást. Nemrég 10 kilométernyire a liburai parttól két olasz gőzösre egy francia torpedó rá is lőtt.

Háborus hangulatok.

Irta: Kincs István.

Nincs az a pióca, melynek olyan szívós élete volna, mint egy kávéházi törzsasztalnak. Annak nem árt meg a hideg, nem fűt be a meleg. Ha egy partner kidől, fognak rögtön másikat s az alsós, ferbli folyik tovább, mintha különben semmi sem történt volna.

Mikor azonban a háborunak csontos keze közibe nyúlt azoknak a törzsasztaloknak s várni kezdte őket, akkor az ősz levélhullás csak sifli volt ahhoz a potyogáshoz képest, mit a derék partner urak megeselekedtek. Kerestek Kun Szilárd urat.

— Nincsen — volt a főpincér szomorú felelete — be kellett vonulnia.

— Akkor várjuk meg Bálint Ármin urat.

— Azt ugyan hiába várják — szolt valaki át a szomszéd asztaltól — tegnap rukkolt be a szanitészekhez.

— És csak nem is bucsuzott? — bigygyesztette föl duzzadt ajakát egyik törzsven-dég — Pfuj! Weisz urat fogjuk ezentúl bevenni a partiba helyette.

— Hanem akkor Szerbiába tessék menni játszani — jelentette egy harmadik — tegnap egész nap a kardját tisztogatta, hogy jobban fogja a szerbeket. Az éjjel már vonaton is ült.

— Eleven ördög! Hát mindenki el-

megy! A végén még majd Spitzer Számiért kell küldenünk, pedig az minden játszmát elront.

— Hát nem tudják?

— Mit?

— Hogy az is elment.

— Kikérjük magunknak. Számi ugy van hatvan esztendő, mint a hogy nekem öt fogam hibázik. Hatszor huzattam, tetszik tudni.

— Pedig nincs különben — bizonyította a dolgot az előbbi — Spitzer ur ökrököt szállít fönn valamerre Galiciában.

A partnerek egymásra néztek és szomoruan szitták a fogukat.

— Mi van az én sógorommal, Kertész Somával? — tudakolta Bihari Alfréd — egy idő óta feszült viszony van közöttünk s ugy nem láttam vagy három hete, a mint-hogy ő nem látott muszkat.

— Pedig katona. Ő is bevonult — bizonyította bajuszát huzogálva Ormos Lipót, a gazdag gabonakereskedő.

— Soma? — kacagott föl Bihari Alfréd — ugy nyerek én ma ezer koronát, mint-hogy az én sógorom nem katona.

— Hát fogad ezer koronába? — tette föl az ajánlatot Ormos Lipót.

— A fejemet teszem rá.

— Tisztelet, böcsület a fejének, Bihari ur, de én mégis csak az ezer korona mellett maradnék. Tehát áll a fogadás?

— Itt a kezem. Tartom az ezer koronát.

Paroláztak.

Ezer korona ferbliben is nagy szó, nem-hogy közönséges fogadásban. Aztán ostobaság is. Háborus időben minden épkézláb embert visznek: érdemes is ezért veszekedni, vajjon Kertész Soma ur itthon van-e, vagy katonáéknál. Hát persze, hogy bevonult! Mert hogy igazi kártyapartner három hétig felje se nézzen a törzsasztalnak vis major híján az tisztára képtelenség.

A sógorból csak a harag beszél. De aki haragszik, annak nincsen igaza.

Aminthogy a gabonakereskedő rögtön be is igazolta neki, mennyire tévedett.

— Hát Kedves barátom — kezdte önérzetes hangon — ha ön azt tudná, amit én bizonyosan nem ment volna bele annyi könynyelműséggel a fogadásba. Mert lássa én a maga sógorától éppen tegnap mult három hete nettó ezer koronát nyertem mánakon. Szerencsésen adós és maradt vele. S most öntől kérdem, vajjon Kertész Soma ur mint gentlemann nem fizette volna-e meg már réges-régen azt az ezer koronát? Képzeltet ön olyat, hogy valaki kártyaadósságot 24 órán belül ki ne egyenlitsen, ha csak hirtelenében nem kell a határra mennie?

— Nevetséges! — kiáltott föl Bihari Alfréd — hát nem tudja ön drága Ormos ur, hogy Magyarországon kihirdették a moratoriumot.

Ez a kérdés a gabonakereskedőt látha-

A törökök újabb győzelme.

Konstantinápoly, jan. 9. A főhadiszállás a következő kommunikációt közli: Asserbeidsamban operáló csapataink megszállották Kotort. Az ellenség ezt a zónát is elhagyta és

Salmas és Choi irányába vonult vissza. A Miandoad környékén lefolyt ütközetben többek között Alekszander a cár szárnysegéde és Saulschulak konzula is elesett.

A Formidable ötszáz halottja.

London, jan. 9. Az admirális a Formidable-vel elsüllyedt tengerészek névjegyzékét közli. A jegyzékben 500 név van felsorolva. (M. T. I.)

Japán és a francia gyarmat.

Basel, jan. 9. A Nationalzeitung jelenti Párisból: A Journal des Débats polemizál egyes francia lapokkal, a melyek Japánnak az európai háborúba való beavatkozásáért agitálnak. A lap hozzáteszi, amennyiben Japán az európai kontinensre is kiterjeszteni a háborúban való részvételét, ebből Franciaországra a legesekélyebb gyarmatbéli területvesztésnek sem szabad származnia.

Japán segítségét nem szabad egy talpalatnyi gyarmatterületünkkel sem megvásárolni.

Portugália vesztég marad.

Berlin, január 9. Portugál körökből érkező információk szerint a Németországban tartózkodó hadköteles portugálok legnagyobb része, amennyiben Németországot még nem hagyták el, engedélyt kapott, hogy további intézkedésig külföldön maradjon. A portugál kormány ez intézkedéséből arra lehet következtetni, hogy a Reuter ügynökségnek az a jelentése, a mely Portugáliának az európai háborúban való részvételét már biztosnak mondotta, most újból nagyon kérdéses lett.

Abaujmegye a nemzet függetlenségéért.

Nagyvárad törvényhatóságának állásfoglalása.

Foglalkoztunk már Abaujvármegye feliratával, amelyben a kormány figyelmét felhívja, hogy a háború befejezése után gondoskodjék az ország érdekeinek védelmére hivatott kormány a magyar állam függetlenségének kifejlesztéséről és kidomborításáról, természetesen az eddig is bevált dualismus megbotyogatása nélkül.

A most folyó óriási küzdelemben a magyar nemzet nagyszerű példáját mutatja az önfeláldozásnak és királyhűségnek s az

eddig is megvívott harcok egész sora mutatja a hadierényeinket. És ezzel szemben a monarchia másik felében mégis akadnak egyesek, akik ezeket a tényeket hallgatással vagy ferditéssel akarják kisebbiteni.

Egyes osztrák lapok összes haretéri tudósításaikban csak osztrák katonákról írnak, sőt az olyan ütközetekről is, amelyben csupán magyar honvédek vesznek részt, úgy emlékeznek meg, mintha a magyar honvéd is osztrák katona volna.

Ezekben az osztrák koponyákban mintha újra éledt volna az összmonarchia eszméje.

Gróf Tisza István miniszterelnök ismeretes beszéde is erre célzott.

Ilyen tünetek láttára helyén való Abauj-

tól fog zavarba hozta. A többi vendég tapsolni kezdett.

— Helyesen van Bihari ur. Igaza van, moratórium alatt senki sem köteles fizetni.

— De a kártyadósságot köteles! kezdett Ormos ur stentori hangon védekezni. Különben is az urak véleménye nagyon mellékes — fordult a Bihari pártjához — önök mint látom, a moratórium lelkes hívei; legyen hát az önök gusztusa szerint. Én külföldön bizonyítékokkal rendelkezem.

— Lássuk a medvét! — biztatta a gabonakereskedőt Bihari Alfréd.

— Itt van ni!

Afféle piros levelezőlapot vágott az asztalra, milyeneket a katonák küldöznek haza a harcmezőről.

— Itt van ni! Soma itt ir nekem s kéri türelmemet az ezer korona irányában. Remélem, mint sógor csak ismeri az irását? Lássá, Lieutnant Sámuel Kertész, magyarul Kertész Soma, hadnagy — annyi az aláírás.

Bihari Alfréd hangosan föl kacagott.

— Tréfa volt tőle. Főléges tréfa. Itthon megirta és valakivel Krakkóban föl adatta. Ismerem azt a kujont. Nagy gazember, jaj be nagy gazember! Bizonyosan valami stiklin tőri megint a fejét.

— Lehetetlen! — adta alább a bankot kissé megszeppenve a gabonakereskedő.

— De ha egyszer biztos vagyok benne. Mondtam már Somával összekülönböztem, vele nem beszélek, de ma reggel eljön hoz-

zám a felesége, az én hugom, a Regina s azt mondja:

— Te, Frédi, az uram aztotat izeni, menj a kávéházba s ha megtalárod Ormos gabonakereskedőt, fogadj vele ezer koronába, hogy Soma nem katona. Ő aztotat fogja mondani, hogy Soma Galiciában van, de te csak fogadj vele bátran: a nyereségen majd megosztozunk.

— Rabló gazemberek! — ordított föl Ormos Lipót magánkívül a dühtől.

Fölrugta az asztalt s a pincér kalapját utána nem visszi, hát födetlen fővel nyargal ki az utcára.

A többiek kacagva nahotáztak. Hasztalan no, rongyos időket élünk; manapság még a böcsületes ember is a zsebmetszőnek fogja pártját. Nem csuda, hogy kiűtött a háború. Ormos Lipót pedig egyenesen Kertész Soma lakására nyargalt. Ha otthon éri, bizonyos, hogy fojtogatni kezdi. Hanem a eseléd azt jelentette:

— A nagyságos ur elment a kávéházba, éppen ebben a perében.

A gabonakereskedő szédülni kezdett. Tehát csakugyan . . . itthon van . . .

— No megállj zsvány! — szoritotta két markát ököre — Szerencséd, hogy nem találtalak. Hanem megállj csak!

Ormos maga sem tudta, hogyan keveredett ki abból a házból, de hogy két óra mulva együtt ült Kertész Somával a kávéházban és játszottak, annyi bizonyos. Éppen biztatta:

— No játszd ki, te gazember!

megye felirata, amelyet pártolás végett az ország összes törvényhatóságainak megküldött.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága csütörtökön, január 14 én tartja közgyűlését, amelyen Abaujmegye felirata is tárgyalásra kerül.

Rimler Károly polgármester, biztosítani óhajtván, hogy a város törvényhatósága ebben a politikai kérdésben egyhangú állást foglaljon, pártközi konferenciára hívta össze a törvényhatóság vezető tagjait mindkét pártból. A pártközi megbeszélés eredményeként abban állapodtak meg a jelenvolt városatyák, hogy Nagyvárad városa teljesen azonos indokok alapján, Abaujmegye hazafias hangja és célzatu felterjesztését hasonló felirattal pártolja.

Nagyvárad város tanácsa, mint állandó választmány tegnap foglalkozott a kérdéssel s elhatározta, hogy szintén ilyen javaslattal viszi a közgyűlés elé a kérdést.

A javaslat elfogadását biztosítja a város törvényhatósági tagjainak hazafias érzése.

Arról is biztosak vagyunk, hogy nem akad az ország összes törvényhatóságai között egy sem, amely egyszerűen siklana át Abaujmegye hazafias felirata felett s az ország összes törvényhatóságainak egyöntetű állásfoglalásával bebizonyítjuk, hogy minden loyálisunk mellett sem vagyunk hajlandók érdekeinket, függetlenségünket legkevésbé sem engedni, sőt azok fokozottabb kiterjesztését követeljük.

A katonazenekarok hangversenye a Szigligeti-színházban.

Megirtuk nemrég, hogy a nagyvárad honvédzenekar és a 101. gyalogezred zenekara egyesülve szimfonikus hangverseny-sorozatot rendeznek a Szigligeti színházban. A hangversenyek védnökségét Hlatky Endre főispán, Rimler Károly polgármester és Hoffmann Géza honvédelezredes, állomásparancsnok vállalták el.

Az első hangversenyt csütörtökön, e hó 14-én tartják meg; tiszta jövedelme a nagyvárad sebesültek és az elesett nagyvárad hősök hátramaradottjai javára fog jutni. A későbbi hangversenyek tiszta jövedelmét sorban a magyar, osztrák, német Vörös-Kereszt és a török Vörös-Félhold kapják.

A két egyenlő katonazenekar Scharf Károly és Jagschitz Alfréd karmesterek vezetése alatt mindennap próbákat tart már s a próbákból ítélve, valóságos eseményt fognak jelenteni ezek a hangversenyek, Nagyrad zenei életében.

Az első csütörtöki hangverseny részletes műsora a következő lesz:

1. Weber: Győzelmi nyitány; záradékal a német himnusz.
2. Adagio (Marzia funébre) Beethoven III. szimfóniájából: Eroica.
3. Hubay: Csárdajelenet (Helyre Kati) hegedűszóló.
4. Goldmark: Előjáték a Házi tücsök e. opera III. felvonásából.
5. Liszt: I. F. rabszódiaja.
6. a) Magyar induló Liszt—Berlioz Faust el-kárhozása szimfonikus költeményéből.
6. b) Jenő herceg induló.

A hangversenyre a Szigligeti-színháznak a békés időkben volt, tehát nem a mostani

..HIREK..

A téli háboru borzalmai ellen harcosainknak prémre van szükségük. Enyhítsük szenvedéseiket és küldjük egyetlen darab prémünket is a Hadségélyző Hivatalnak, Budapest, Váci-utca 38. A szállítás díjmentes.

Jantsovits Jenő a harctéren.

Két hónappal ezelőtt, mikor a vármegyei tisztviselők a hazaszeretet tüzetől lelkesedve egymásután jelentették be, hogy vérükkel akarják szolgálni a hazát, ott láttuk a jelentkezők között Jantsovits Jenő árvaszéki ülnököt is. A talpig gavallér uri ember, aki a legnagyobb kényelemben élte napjait, a puha családi fészket otthagya s a haza hívó szavára önként soroztatta be magát katonának.

A besorozás után pár nappal már láttuk a kifogástalan eleganciájú tisztviselőt csukaszürkében, amint együtt taposta a sarat a többi bakákkal. Egyáltalán nem vonta ki magát soha semmiből Jantsovits. Ott volt mindenütt a legsúlyosabb gyakorlatoknál és minden igyekezetével azon volt, hogy minél jobban elsajátítsa a katonai tudást.

Rövid idő múlva már két csillag díszítette a csukaszürke ruha gallérját. Tegnap ismét találkoztunk Jantsovits Jenővel. Hosszu kard volt az oldalán s a csillagok száma is megnőtt háromra, sőt ott volt a sárga zsinór is. Az árvaszéki ülnök őrmesterré lépett elő, sőt fel van terjesztve hadnagyi kinevezésre.

A hadnagyi csillag, a tiszt kardbojt azonban már csak a harctéren díszíti a lelkes katonát. Tegnap ugyanis bucsu látogatásokat tett Jantsovits és ma este már, mikor a nap lebukik az égről a harctér felé fog robogni vele a vonat.

— Sok szerencsét ülnök ur!

Bucsuztak a lelkesedéstől hevülő tisztviselőtől.

— Kérem én őrmester, katona vagyok és nem ülnök! Ami a szerencsét illeti, az nem maradhat el, mert velünk van az Isten, meg az igazság.

*** Burián báró Bécsben.** Burián István báró Ő Felsője személye körüli miniszter holnap reggel Budapestről visszaérkezett Bécsbe.

*** Ferenc Szalvátor főherceg Debrecenben.** Ferenc Szalvátor főherceg sorban meglátogatja a magyarországi hadi egészségügyi intézményeket. Ez utjában ma érkezett Miskolcra jövet Debrecenbe, hol ma tekinti meg a Vörös-Kereszt kórházait s valószínűleg innen Nagyváradra jó, hogy megtekintse azt a nagyszabású tevékenységet, melyet városunk társadalma a sebesültek gondozásában kifejt s meggyőződjék arról a nemes áldozatkészségről, melyet e város tanusított a hadi egészségügyi intézmények létesítésében.

helyárai érvényesek. A zeneszámokat Scharf Károly honvédkarmester és Jagschitz Alfréd 101-es karmester felváltva dirigálják.

A közönség körében már is rendkívül nagy az érdeklődés a hangverseny iránt. Ugy a jótékony célra, mint a hangverseny magas színvonalára és kitűnő műsorára való tekintettel előreláthatólag zsufolt ház fog gyönyörködni a ritka zenei élvezetben, a mit a két együttes zenekar szereplése nyújtani fog.

Halálos dráma egy gyulai mulatóban.

A gyilkos és öngyilkos postás.

Végzetleges balesetnek lett szereplőjévé és áldozatává Bally József posta- és távirádszámírtás. Az ambiciózus és törekvő fiatalember, akit a pályáján a legreményteljesebb karrier kecsegtetett, egy szomorú szerencsétlenségnek lett előidézője, amely egyúttal megsemmisítette az ő még sok szépet ígérő jövőjét is.

Bally József a háboru kitörésekor, mint a 37. gyalogezred hadapród-őrmestere vonult be és végigküzdötte az egész szerbiai háborút.

A harctéren kiujult már régebben lapangó betegsége. Ennek a gyógyítása végett hazajött. Idehaza a betegsége olyan stádiumba jutott, mely szükségessé tette, az orvosi beavatkozást.

A fiatal postaszámírtás ezért Gyulára utazott és a kórházba vétette fel magát. Csütörtök este a kórházból azonban eltávozott és egy gyulai mulatóba ment.

Talán ő sem sejtette, hogy milyen szomorú végzet lebeg élete felett. A mulatóban a legnagyobb jókedvben teltek az órák. Mikor a jókedv a tetőfokra hágott elővette browning revolverét. Kezében forgatta, de meggondolta magát és kiszedte belőle a töltéseket. A revolverből kiesett négy töltés, az ötödik azonban benne maradt.

Bally József abban a hiszemben, hogy a revolverben nincs már golyó, azt egyik jelen volt nőre szegezte. Majd elsütötte. Nagy rémületére azonban a leány hangos sikoltással összeesett. A revolverben bennmaradt golyó a szívébe furdott és a nő pár pernyi kislődés után meghalt.

Bally József erre megrémülve megtölte újra a revolverét és mielőtt még valaki megakadályozhatta volna fejének szegezte.

A lövés után ő is véresen esett össze. Az ottlevők azonnal orvosért mentek, aki azonban már nem segíthetett. A postai számírtást a kórházba szállították, ahol rövid fél napi agónia után kiszenvedett.

Holttestét Gyulán temették el.

Tábori alsó ruhák
Vizmentes bakkancsok
Halina csizmák
és Hó cipők

legjobb minőségben

Reichard Dezső

cégnél

Rákóczy-uton kaphatók.

*** Széchényi püspök Szombathelyen.** Szombathelyről jelentik: Széchényi Miklós gróf, nagyvárad megyéspüspök Szombathelyre érkezett és rövid tartózkodás után az Ambrózy-család látogatására Tanába utazott.

*** Kitüntetés.** Őfelsége megparancsolta, hogy dr Macher Jenő 101. gyalogezredbeli tart. főhadnagynak a legfelsőbb díjesérő elismerés tudtul adassék.

*** Az új győri püspök üdvözlése.** Szombathelyről írják a Magyar Kurirnak: Fetser Antal győri püspököt kinevezése alkalmából távirattal üdvözölte Vasvármegye nevében Herbst Géza alispán. A távirat szövege ez:

„Méltóságos és Főtisztelendő Megyéspüspök Ur! Méltóságodat Vasvármegye törvényhatósága nevében legkegyelmesebb kinevezése alkalmából mély tisztelettel üdvözlöm és Vasvármegye területén élő híveit főpásztori hajlandóságába ajánlva, apostoli működésére az isteni Gondviselés áldását kérem. Fogadja Méltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását! Vasvármegye közönsége nevében Herbst Géza alispán.”

Mint a Magyar Kurir értesül, Fetser püspök a győri püspöki széket ünnepélyesen csak tavasszal, Husvét táján fogja elfoglalni. Akkor fog lefolyni a hivatalos installáció, illetőleg inthronizáció.

*** A honvédség felügyelője Nagyváradon.** Gróf Marenzi Ferenc lovassági tábornok, városunk honvédségének megszemlélése végett péntek este érkezett Nagyváradra. Tegnap délelőtt a főfelügyelő a Boné-kuti nagy gyakorlóterén tartott szemlét a honvéd csapatok felett és a szemle után a legnagyobb meglepődésének adott kifejezést. Délután a főfelügyelő összehívta a tisztikart. Előadást tartott és egyúttal megbeszélést folytatott velük a háboru katonai kérdéseire vonatkozólag.

*** Dr Belopotoczky Kálmán püspök emlékezete.** Kegyelettel hódol legközelebb Nagyvárad katolikus közönsége feledhetlen nagy jötevője, minden katolikus ügy fejedelmi bőkezűségű pártfogója, néhai dr Belopotoczky Kálmán v. b. t. t. emlékezetének. Szombaton, folyó hó 16-án reggel 8 órakor Fetser Antal győri püspök gyászmisét mond az olasz plébánia-templomban az elhunyt nagyprépost lelki üdvéért. Ezen a gyászmisén testületileg vesznek részt az összes nagyvárad katolikus szervezetek, de részt fog venni az egész katolikus társadalom, hogy imádsággal rója le halálját az áldott emlékezetű főpap iránt. Vasárnap, 17-én délelőtt 11 órakor a Katolikus Kör fog tartani impozáns emlék-ünnepélyt. Az ünnepi beszédet dr Vučkics Gyula kanonok mondja. A meghívók e hét elején szétküldetnek.

*** A rendőrség állami támogatása.** A városi rendőrségek állami támogatás címén a múlt évben összesen két millió koronát kaptak. Ez az összeg az idén jan. 1-től 3 millióra emelkedett, most tehát ennek megfelelő arányban növekednek az állam által nyújtandó támogatás is. A belügyminiszter legutóbbi rendeletet küldött minden törvényhatósághoz. E szerint az ideai államsegély kiutalása már megkezdődött s az fel is vehető. A kiosztandó államsegély azonban az idén sem lesz nagyobb, mint az előző évben, mert csak 2 millió koronát oszt ki a miniszter. A még fennmaradó egy millió korona felosztását a mai rendkívüli viszonyok között függőben tartja a miniszter.

* **Séta-hangverseny a Katholikus Körben.** A nagyváradai Katholikus Kör nagyszabású séta-hangversenye ma, vasárnap d. u. lesz a Kör Szent László termében. A honvédeknek séta-hangversenyei mind nagyobb népszerűségnek örvendenek s városunk intelligens közönsége tömeges látogatásával honorálja a kiváló zenekar pompás előadását s ez által hazafias és emberbaráti célokat is mozdít elő, amennyiben a séta-hangverseny jövedelme a Vörös-Kereszt Egylet javára jut. A hangverseny nemcsak a zenekedvelő, de a műértő közönség igényeit is kielégíti, úgy a műsorra kerülő darabok, mint a művészi nivón álló előadás által. A pompás műsor a következő:

1. Mendelssohn: Nászinduló.
2. Mozart: Nyitány »A varázsfuvola« című operából.
3. Scharf: »Grieg-Mosaik«.
4. Lehár: »Magyar ábránd« hegedűszóló.
5. Jakobi: Egyveleg »Leányvásár« című operettből.

Belépődíj 40 fillér, kezdete délután 5 órakor. A jótékony célra való tekintettel felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hirlapilag nyugtáznak.

* **Grosswardein vármegye.** Ha még eddig nem tudta volna valaki, hogy létezik bizonyos Grosswardein vármegye, az most tudja meg. Nem kisebb személyiség, mint Ogonovszki Jenő, kir. járásbíró Zágrárból, fedezte fel ezt az általunk eddig még nem ismert vármegyét és pedig egy átiratban, amit Fráter Barnabás alispánhoz intézett. A maga nemében elég érdekes levél szövege a következő.

Tekintetes Megyei hatóságnak. Grosswardein. A tekintetes cím tiszteletteljesen megkeresetik azon közlés végett, vajjon Lubinetzky Miklós cseszniki (Rohatyn járás Gácsország) gör. kath. plébános családjával együtt Grosswardein megyében tartózkodik-e esetleg mikor és hova utazott el? Egyidejűleg kérem nekem valamennyi Gácsországból megszökött és ott községükben tartózkodó gör. kath. plébánosnak egy jegyzékét megküldeni. Tisztelettel maradok: Ogonovszki Jenő s. k., es. és kir. járásbíró Zágráb, 1914. dec. 15-én. Preradoviceva-ut 37. II.

* **Istóczy Győző meghalt.** A 80-as évek nagy antiszemita mozgalmainak vezére: Istóczy Győző, volt országgyűlési képviselő, ügyvéd e hó 7-én 74 éves korában Erzsébetfalván elhunyt. Istóczyt az esztári perokozta országos izgalom vetette felszínre s csakhamar félelmetes vezére lett az országgyűlési antiszemita pártnak s szereplésével világhíretté szert. Nagy tehetségű, rendkívül képzett ember volt, aki meggyőződésből szolgálta az antiszemita politikát s nagy beszédekben hívta fel az ország zsidó uralommal az országot fenyegeti. Kitűnő népszónok volt s az óriási nyomás dacára, mely szereplése folytán reá zúdult, évekig folytatta közéleti szereplését. Politikai szereplése teljesen tönkretette nagy vagyonát s a kiváló ügyvéd az ügyvédséget sem folytathatta, nyomorba jutott s könyvei elárúsításából s az általa kiadott „Jogi és közigazgatási utmutató“ c. jogi szaklap előfizetési díjaiból éldegélt. Hosszas szenvedésektől váltotta meg a halál.

* **A vallási viszonyok Oroszországban.** A Magyar Kurir jelenti: Oroszországban általános népszámlálás utoljára 1897-ben volt és csak ennek alapján lehet összeállítani a vallási statisztikát, amely min-

denkit érdekel most, amikor latolgatják, hogy mennyi a mohamedán alattvalója annak a birodalomnak, amely háboruban áll Törökországgal. A statisztika szerint egész Oroszországban, Finnország kivételével, volt kerek számban 11 és félmillió katolikus, 87 millió görögkeleti, 3 és fél mill. protestáns, 1 és egynegyed millió örmény, 14 millió mohamedán, 5 és egynegyed millió zsidó és több kisebb szekta. A katolikusok legtöbbször a régi lengyel tartományokban laknak, a protestánsok a balti- és kelettengeri tartományokban, a zsidó elemek főképpen a keleti és délkeleti provinciák városaiban és nagyobb falvaiban vannak képviselve. A mohamedánok a Kaukázusban és Középázsiaiban laknak. Bár Oroszországban formálisan vallásszabadság van, a nem görögkeletiek csak másodrendű polgároknak tekintik. Ez legjobban meg látszik az államháztartás tételeiben. Az 1913. évi budget az államvallás számára teljes 44 millió rubelt irányoz elő, míg a többi összes vallások másfél millióval kénytelenek megelégedni.

* **A Katholikus Kör keddi vetítőestéje.** „Havretól Csingtauig“ lesz a címe annak a nagy érdekű előadásnak, melyet dr. Lestyán Endre plébános fog tartani a Katholikus Kör keddi vetítőestéjén. Az előadás keretében gyönyörű színes képekben mutatja be az utat és a vidéket Havretól a Földközi tengeren át Csingtauig, Németországnak hősi harcok után a japánoktól elfoglalt gyarmatáig. Magáról Csingtauról, a virágzó német gyarmatról 10 színes képet mutat be a kiváló előadó, aki a keleti világnak alapos ismerője s aki Chináról is szólni fog annak kapcsán, hogy most China maga részére követeli Csingtaut.

* **Az olasz róm kath. fiúiskolai kórház** volt és jelenlegi sebesültjei lapunk utján mondanak köszönetet a délutáni uszonnakért, a feldiszipelt karácsonyfáért s a karácsonyesti megvendéglésért. E kis kórház, mely ötven beteget fogad be, Stark Róza és gróf Lubinszky Jánosné gondozásában igen jó kezében van. A négy tanteremben elhelyezett sebesültek hóapok óta uszonnát kapnak. A Jobbkéz által megindított karácsonyi gyűjtésre ezen iskola növendékei adományát Pally Lajosné elűknő e kis kórház részére visszautalta s ezen összeg hozzájárulásával történtek a karácsonyfa díszítések, melyeknél Csillag Lujzika és Emmyke igen sokat fáradoztak. Itt közöljük névsorát, akik e kórház sebesültjeit uszonnával látják el s a karácsonyfák költségeihez is adakoztak: Tóth Imréné, Eleméry Ferencné, Lakatos Sándorné, Lakatos Józsefné, Bognár Sándorné, Papp Anna, Pekanovits Imréné, Csillag Sándorné, Walldmann család, Steinerné, Boronkay Gyuláné, Tabéry Arminné, Erdős család, Keszte Istvánné, Moskovitsné, Reisingerné, Fülöp Istvánné, Weintraubné, Goldberger Vilmosné, Boros Jenőné, Lévy Lázárné, Lászlóné, Grósz Béláné, Popper Józsefné, Bardon Ferencné, Amigó Mária, és Magyary Gyula, aki karácsonyra 101 üveg bort küldött, Bognár Sándor és Lichtmann Menyhért még októberben: előbbi 20 K át, utóbbi pedig 4 K át adományoztak cigarettára.

* **Halálozás.** Nagyvárad egyik ismert alakja: Fisch Mór kereskedelmi ügynök halt el 80 éves korában. Alacsony kis ember volt, aki magas kora dacára megtartotta elevevességét, fűrgességét. Igazi tipikus alakja volt a régi kereskedőknek, az ügynököknek; ismert mindenkit s valóságos mozgó börszéje volt Nagyváradnak. Kényes volt arra, hogy az általa lebonyolított üzleteknél mindig a legnagyobb becsületességgel járt el s üzletfeleinek érdekeit a szíven viselte. E tekintetben nem volt modern ember. Szép családi életét megzavarta néhány hónappal ezelőtti nevének halála. Két leánya és két fia: Derzsi Géza tartalékos tüzérfőhadnagy,

a Budapesti Központi Takarékpénztár fő-tisztviselője és Derzsi Gyula nagyváradai vasuti tisztviselő gyászolják elhunytát. Temetése ma, vasárnap délelőtt lesz.

* **A Vörös-Kereszt Egylet** magasabb céljaira 1915. január 3 től január 9 ig a következő adományok folytak be az egylet nagyváradai pénztárába: A nagyváradai latin szertartású egyházmegye papságának gyűjtése gróf Széchenyi Miklós ur önmagyméltósága útján 122.09, Sztaniszlavszky Adolf 100, Premontrei rend társháza január havi adománya, 50, Nagyvárad Pincérek és Vendég-lősök Szövetkezete 30, Kappa Anna 20, Mecher Gyula honvéd hadnagy (Hlatky Endre utján) 20, Vajna Imre Zsáká 20, Pus-kás Antal honvéd 6, Berger Dániel szesz-gyári alkalmazott 10, Bacsinzky Zsigmond csendőrhadnagy, rendőrhatalóságilag megítélt kártérítése fejében 3.57, özv. Jakobovics Dezsőné újévi üdvözlét megváltására 1 korona.

* **A 78. és 79. veszteségi ki-mutatás** a következő, bennünket közelebbről érdeklő adatokat közli: Csákó Imre, 7. he. hadifogoly, Vadász Gyula hadnagy, 32. népf. gye. (Berettyóújfalú) hadifogoly Nisben, Duma Miklós 28. vad. zászl. Lankás mh. 1914. XI. 1-2-án, Filip Mihály 28. vad. zászl. Kalota mh., Horváth József 28. vad. zászl. Köröstarján s., Keiser Dezső szakkv. 28. vad. zászl. Nagyzerénd s., Kogyillán István 28. vad. zászl. Birting s., Lázár Tódor 28. vad. zászl. Körösszeg mh., Muszkás Pál 28. vad. zászl. Nadánteleg s., Nagy Károly B. huszár Sarkad, hadifogoly Nisben. Rácz György 61. gye. Szalacs mh., Rusz Tivadar örv. 28. vad. zászl. Biharkeresztes s., Szabó András 61. gye. Szálás s.

x **Köhögés, hurut, rekedtség** ellen használjon hurut szeletkét Ára: 60 fillér. Kapható Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B.

x **Kiadó lakások.** Ósi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

* **Az Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár r. t.** (Bémer-tér 4. szám) a közönség tájékoztatása céljából közli, hogy elfogad új betéteket, a melyek nem esnek a moratorium intézkedése alá, takarékbetétkönyvecskére és visszafizetési módokat mellett. Pénztári órák d. e. 9-től 12-ig.

x **Kiadó lakások.** Szacsavay-utca 11. számú házban egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel AZONNAL kiadó. — Ugyanott egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel f. évi NOVEMBER 1-ére kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank rt.-nál.

x **Családi rum** vaniliával vagy ananással literje K 2.60, továbbá kitűnő Theák kaphatók, Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B.

x **Kiadó lakások.** Kossuth-utca 6. sz. alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. sz. házban két kétszobás lakás nov. 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

* **Ingtalan eladás.** Nagytelek-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

x **Kiadó** hosszabb, vagy rövidebb időre modern berendezésű utcai és udvari butorított szobák fürdőszoba használattal havi 30 koronától kezdve. Nagy Sándor-utca 4.

x **Három liter** családi rumot készíthet bárki pár perc alatt teához, a Farkas-féle Rumkivonattal. Ara utasítással 50 fill. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7-B. Telefon 13-02.

x Egy nagy raktárhelyiség a Szacsu-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Irtekezhetni a Gazdasági és Iparbanknál

x **Megfagyott**, széltől kivörösödött, kicserepesedett, arcz, orr, kéz ápolására és fehéritésére gyors és biztos hatása az Y-po jegyű HARMAT TEJ CRÉME és hozzávaló Borax szappan Kapható Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B. Telefon 13-02

Nők a háboruban.

Az eget ostromló, a föld méhét cibáló háboru e vérzivataros robajában, mikor minden perenek, tűnő pillanatnak az eseménye az örökkévalóság megmérhetetlen birodalmába vágat a történelem száguldó szekerein külön studiumot, külön tanulmányozást érdemelnek a nők. Az asszonyok, a lányok.

Most a karácsonyi hét ünnepi napjaiban szemlélhetjük őket. Amint bevásárolnak kedves ajándékokat, amint megállanak a csillogó kirakatok előtt bámuló szemekkel. Csakhogy a tekintet, a nézés most tele van aggodalommal, a sejtelmes boru apró mései gyulnak ki a szemekben. A pillantás eltéved messze, ahol a szeretet férj, a drága, apa vagy a kedves testvér harsog.

Reá száll az arcokra, a máskor mindig derűs mosolyu arcokra bánatuk könnyes fátyla. Azonban csak percig tart ez az elmerülés s nemsokára a reménység halvány pirja ragyog ismét az arcon.

Azok a nők, akiket a háztartás apró gondjai foglalnak el, elszórakoztatják lelküket, elhessegetik a gond fekete madarát maguktól a folytonos munkával.

A jól elvégzett munka tudata élteti tovább e nő lelkét és téplálja további reményével, hogy a várva várt jól érzi magát a nagy küzdelemben, hiszen ő érte is munkálkodik itthon segítőtársa.

Mások a társadalmi tevékenység terén szerzik meg maguknak a megnyugvást. Itt találunk be abba az élő valóságba, amelyet a háboru számunkra rendelt.

A fájó sebek balzsammul, jó szókkal való enyhítése, az ezüstös könnyeknek szelid kezekkel és megértő lélekkel való eltörlése, az elhagyottak, az árvák segítése, vigasztalása — mind-mind színesen és illosan tündöklő virága a női léleknek.

Fehér leányszobákban szorgalmasan kötik a pamutot a finom ujjak. Valóságos társaságok alakulnak. Szeretettel készítik a katonáknak a hősapkákat, a meleg ruhákat. Beleszövik az apró szálakba a szívük melegét is.

Külön fejezetet képeznek a női munkálkodás terén azon hölgyek, akiknek mindig van egy szellemes ötletük, egy szerencsés eszméjük, amelynek révén a már anynyira igénybe vett erszényeket ismételtelen kinyitjuk a háborus jótékonyosság szolgálatára.

Szóval a nők beletalálták magukat a háborus, változott viszonyokban. Elfeledkezve a mindenféle feminista elvekről, intellektuális törekvéseiről, meg a véres valóság okozta váltakozó küzdelmekben, úgy dolgoz-

nak és úgy szereznek maguknak tiszteletet, mint a harcos férfi békében munkálkodó segítőtársa.

Kitüntetés a halál után. Budapesti tudósítónk jelenti: Jancsó Arpád volt nagyváradi honvédelezredes, ki néhány héttel ezelőtt az északi harctéren hősi halált halt, az ellenséggel szemben tanusított bátor magatartása elismeréséül a a hadidiszitményes 3. osztályu vaskeresztet kapta.

Legújabb táviratok.

A franciák és németek küzdelme.

Nyugati hadszintér.

Berlin, január 9. Nagy főhadiszállás jelenti:

A Nyugati hadszintéren a kedvezőtlen időjárás számos felhőszakadásos eszivatarkal tegnap is tartott.

A Lys folyó némely helyen tulesapott a medrén.

Soissonsól északkeletre az ellenségnek több támadását a franciák súlyos vesztesége mellett visszaverték.

Perthesnél (Chalonsi tábornól északra) a franciák egy támadását, ugyancsak súlyos veszteségeket okozva visszaverték.

Az Aragonneok keleti részében sikeres rohamot hajtottunk végre.

120 franciát elfogtunk, néhány aknavetőt és egy bronz mozsarat zsákmányoltunk.

Sziléziai vadászok, egy lotharingidi zászlóalj és a hesszeni honvédek tüntették ki magukat ez alkalommal.

Flireynél egy állásunk előtt levő általunk még el nem foglalt árkot abban a pillanatban robbantottunk fel, amikor a franciák elfoglalták. Az árkot elfoglaló egész francia csapatot megsemmisítettük. Semheimtől nyugatra és délre, semmi sem változott.

Oberburnhanptól és a helység előtt levő árkokból a franciákat állásaikba visszavertük és 190 et el is fogtunk.

Keleti hadszintér.

Keleti hadszintéren az állandó rossz időjárás mellett a helyzet változatlan.

Január 7-iki zsákmányunk 2000 fogollyal és 7 gépfegyverrel gyarapodott. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A németek Varsó előtt.

Budapest, január 9. A Daily Mail jelentése szerint a német előőrsök 20 kilométernyire vannak Varsótól.

Varsóból a hatóságok eltávoztak.

Küzdelmünk az oroszokkal.

Budapest, január 9. (Hivatalos.) Nyugat-Galiciában, ahol az ellenfelek nagyobb része a legkisebb távolságra megközelítette egymást, Zaklyántól északra fekvő magaslatokon az ellenségnek egy éjjeli támadását visszautasítottuk.

A Visztulától északra tart az ágyuharc. Orosz-Lengyelországban

egy nagyobb községnek a templomát tegnap este kénytelenek voltunk tüzelésünkkel felgyújtani, mivel az oroszok a templom tornyában géppuskákat helyeztek el.

Dél Bukovinában kisebb csatározások folynak. Hőfer altábornagy.

Harc a Kárpátokban.

Budapest, jan. 9. A „Nap“ távirata szerint az Ung völgyében ma hallottak ágyudörgést. Alighanem Dukla körül erős harcok vannak.

Az oroszok előrenyomulása.

Budapest, jan. 9. A „Nap“ egy más távirata jelenti, hogy az oroszok, akik Fenyvesvölgyben visszavonultak most újra előrenyomultak. Kitűnő fedezékben várják őket.

Nemzetközi bíróság hadi dugárakra.

Berlin, jan. 9. A Daily Chronicle jelenti New-yorkból, hogy az Egyesült Államok szimpátikusan fogadják azt a javaslatot, hogy a hadi dugárak kérdésében a döntést nemzetközi bíróság végezze. Ennek a bíróságnak megadnák azt a jogot, hogy valamely hajó lefoglalása esetén átvizsgáltsa a hajót és a zsákmánybíróság határozatát megsemmisithesse.

2,200,000 ember az oroszok vesztesége.

Genf, január 9. A Tremisfesthal Ischeztg megállapítja a Matin szerint, hogy az oroszok halottakban és sebesültekben egymillió 560 ezer embert vesztek. Német-osztrák-magyar hivatalos kimutatás szerint a foglyok száma 550 ezer. Így az oroszok eddigi vesztesége kétmillió-kétszáz ezer. (Táviroda.)

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Vasárnap délután: Ezüst pille.
Vasárnap este: Aranyeső.
Hétfőn: Falu rossza. (Varga Gyula és Orenies János fellépte.)
Kedden: Faun.
Szerdán: Fészek a viharban.
Csütörtökön délután: Vörös ördögök. (Ifjusági előadás.)
Csütörtökön este: Jótékony hangverseny.
Penteken: Szibill.
Szombaton: Művészet.
Vasárnap délután: Mozitündér.
Vasárnap este: Lengyel vér. (Bemutató.)

Nagy kabaret.

A kabaret estek általában igen sikerültek és látogatottak, de az esti a többiek között is kitűnt. Nem volt egy száma sem, amely lerontotta volna az előadás magas színvóját. Komoly és vig számok váltakoztak. Medgyaszay megszokott szép éneke után Krámer hegedűművész csalt ki elvarázsoló hangokat hegedűjéből. Igen ügyes volt Perényi és Lakatos Ilnka tánczettőse, melyet megismételtettek. H Kőrössy Juci nagy hatással szavalt; Feledi Ciska is szavalt, de kevesebb

sikerrel. Leővey Leó aktuális rikkancsai után „A betörő” című jelenet következett, amelyben szokott jól játszott Tóth Elek, míg Farkas Pál most is csillogtatta jellemalakító erejét.

A szünet után Feszthy és Tompa tánc- és ének-kettőse aratott zajos sikert. Bretán Miklós a már nála tapasztalt művészi hangját juttatta érvényre két szép dalban, valamint Görög Olga is. A kabaret egyik legsikeresebb száma Polgár Mariska és Lakatos aktuális stanca-sorozata volt, amely már annál is inkább kitűnt, mivel a megszokott aktuális strófákat érték tekintetében is felülmutta. Szerzője Tompa nagyon titkolta. Falrengető kacagást keltett a sokoldalú Farkas magánjelenete. A műsort egy táncegyveleg zárta be. A konferálást Tompa Béla végezte, a Fesztyénél valamivel jobb sikerrel. Némely rögtönzése igen ügyes volt. (fj.)

IRODALOM

A katolikus Szemle januári füzeté az alábbi gazdag és változatos tartalommal jelent meg: Schizmatikus agitáció Galiciában. Hadzsega Gyula dr. Földrajzi szemle. Platz Binifác dr. Természettudományi szemle. Bognár Cecil dr. A félelmes „Zeppelinek”. Csitány Béláné. Ujabb regényeink. b. j. Négyszemközt. Elbeszélés. Franciából fordította M. A.-né. Prologus az új élet elé. Költemény. Harsányi Lajos. A keresztnél Költemény. Vértessy Gyula. Takaródó. Költemény. P. Pál Odön. Külföldi folyóiratok szemléje. cs. Magyar folyóiratok szemléje. bg. Könyvismertetések és bírálatok: Schaub, Studien zur Geschichte der Sklaverei im Frühmittelalter. Ism. Balanyi György dr. Untersuchungen über das Volkssparwesen. Ism. Cepela Lajos dr. Hajós József: A természetben Isten nyomán. Ism. Pécsi Gusztáv dr. Marosi Arnold: A természet élete. Ism. Platz Binifác dr. Soós István: Jézusról nevezett szt. Teréz élete. Ism. Várkonyi Fidé dr. Scherbaum Egyed: A bucsu. Ism. P. I. A Zászlónk diáknaptára. Ism. Tóth Tihamér dr. Pál István: 1. Tanítástügyi beszédek. 2. Ifjúsági beszédek. Ism. Péter János dr. Toma István: Tábori levelek. Ism. Zsigovits Béla dr. Grazia Deledda: A mi uruk. Ism. b. j. Kertész József: Kor és élet. Ism. ms. A Katolikus Szemle előfizetési ára egy évre 10 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. Szentkirályi utca 28. sz.

A Cél, társadalmi, közgazdasági szépirodalmi és sport folyóirat legutóbbi füzeté a következő érdekes és változatos tartalommal jelent meg: Petri Elek: A karácsony ünnepe. Dr. Nyáry Albert báró: Az anyai bocsánat. — Fábrián Géza: Őszi éjszakán. (Költemény.) Portik Andor: Székely vitézek éneke. (Költemény.) — Vay Sándor: Dámák a nyeregben. Kontra Aladár: Advent. Közgazdaság: Közgazdasági széljegyzetek. Szemle: Jogaink feledése. Törökország és az ukrainai kérdés történelmi vonatkozásai. Ukrajna és az ukrainai nép. Folytonosság a bulgár felfogásban. Erkölcs és háború. Román szemle. Irodalom, Művészet: Magyar mezőgazdasági szociálpolitika. Sport: A láb- szán (si) a háboruban. A Cél előfizetési ára egy évre 12 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Üllői-ut 14. II. 4.

A Magyar Gazdák Szemléje, a Magyar Gazdaszövetség folyóirata, szerkeszti Bernát István, legutóbbi füzeté a következő érdekes és változatos tartalommal jelent meg: Háborús tanulságok. Mennyit kap a falu és a város az állami kiadásokból? A Magyar Gazdaszövetség és a falusi előadások. Szeged mezőgazdasága. Különfélék: Olvasóinkhoz. — Magyar Mezőgazdasági Szociálpolitika. A háború következményei a francia mezőgazdaságra. — Európai konfliktus. — A burgonya átültetője. — A háború és a juhufogyasztás. Szerkesztőség: Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. szám alatt. Egyes szám ára 1 korona 20 fillér. Előfizetési ára: Egész évre 12 kornra.

SZERKESZTŐI PÓSTÁJA.

Anonymnak. Tegnap számunkban már megírtuk, hogy a kérdéses önreklámok nem a szerkesztőség közreműködésével, hanem s nyoma távozásból kerültek a lapba, s így minden következtetés, ami a reklámok megjelenéséhez fűződik tárgytalan. Mi sajnáljuk legjobban hogy megtörtént, de kijelentjük, hogy még a nyomda sem hibás a doigban, mert nem szándékosan járt el így. Elhíhet, hogy anyagi érdekek itt teljesen ki vannak zárva, mert azt mindenki tudja rólunk, hogy anyagi előnyökért inkorrekt dologra kaphatók nem vagyunk.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
DR. PAPP KÁROLY.

Hirdetések

Belépési felhívás

a „Polgári takaré- és segélyszövetkezeti”
20-ik évtársulatába.

A „Polgári takaré- és segélyszövetkezeti” 1915. január 1-én új évtársulatot nyitott, mely 156 héten át, vagyis 1917. év végéig tart. — Mindenki tetszés szerinti számban jegyvezhet üzletrészeket s minden üzletrész után hetenként 1 korona fizetendő. A három év eltelté után az évtársulat feloszlik s az összes jövedelem a résztvevők között felosztatik és mindenki megkapja a befizetett tőkét a felmerült haszonnal együtt.

A szövetkezet célja a takarékoságot előmozdítani és önségélyt nyújtani, amennyiben minden tag heti betétei által önmagának tőkét gyűjt, mely a heti részletekben való befizetések dacára is a takarékpénztári kamatozásnál magasabb nyeresemény osztalékokhoz és mert minden tag az általa befizetett összeg 2/10 részét minden előleges bejelentés nélkül kölcsönkép felveheti.

Vidéki tagok a heti fizetéseket postai csekklapok útján teljesíthetik.

A szövetkezetbe való belépés alkalmával üzletrészenként 50 fillér beiratási díj fizetendő s egy heti részlet lefizetése után már mindenki megkapja saját nevére irt könyvecskéjét.

Szövetkezetünk jelenlegi tisztelt tagjait, valamint mindazokat, kik az 1915. január 1-től kezdődő 20-ik ciklusnak tagjai óhajtanak lenni, felkérjük, hogy a felvétel iránt intézeti üzlethelyiségünkben (Kossuth Lajos-utca 6. szám) mielőbb jelentkezni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1914. december hó.

A „Polgári takaré- és segélyszövetkezeti” igazgatója.

40—1915. eln. sz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur 13434 eln. sz. távirati rendeletére figyelmeztetem a város közönségét, miszerint a déli határon fellépett járványos betegségek terjedését előmozdítja, hogy az ott levő sebesült katonákat hozzátartozóik tömegesen látogatják. A járvány elhurocolásának megakadályozása céljából elrendeltetett, hogy vasutak igénybevitelére jogosító igazolványok további intézkedésig Bács-Bodrog, Torontál és Temesvármegyék nem fertőzött városaiba és községeibe csak kivételes méltánylást érdemlő okokból Horvát-Szlavon országok községeibe és városaiba valamint a nevezett vármegyék fertőzött városaiba és községeibe az az ott állandó lakhelyel bíró és oda visszatérni akarók kivételével egyáltalán nem állíthatók ki.

Figyelmeztetem a város közönségét, hogy Ujvidéken túl Horvátországba nem bocsátatnak s így a hiába való utazástól tartózkodják.

Nagyvárad, 1915. jan. 5.

Rimler Károly
polgármester.

8092—1914. eln. sz.

Hirdetmény.

A magyar szent korona országainak Vörös-Kereszt Egylete királyi biztosának 668—1914 K. B. sz. rendelete folytán közhírré teszem, hogy a hadiékítményes vöröskereszt diszjelvény illetőleg diszérem elnyerése iránt — mint ez önként értendő is — magánosok egyénileg egyáltalán nem is folyamodhatnak.

A hadiékítményes Vörös-Kereszt diszjelvényrel, illetőleg diszéremmel leendő kitüntetés iránt hivatalos helyről történő javaslatba hozatalhoz pedig csupán azoknak van jogomuk, akik az egészségápolás terén az ellenség előtt szereztek érdemeket.

Ennélfogva betegek vagy sebesültek kórházi ápolása vagy más hasonló természeti tevékenység a hadiékítményes Vörös-Kereszt diszjelvény, illetőleg diszérem elnyeréséhez magában véve igényjogot nem támaszt.

Nagyvárad, 1915. január 5-én.

Rimler Károly
polgármester.

MÁSOLAT.

Hirdetmény.

A m. kir. miniszteriumnak 9090—1914 M. E. számú rendelete, a búzában vagy rozsbán kötelezett terménybeli járandóságok tárgyában.

A m. kir. miniszterium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912. LXIII. t.-c. 16 §-ában nyert felhatalmazás alapján a búzában, vagy rozsbán kötelezett terménybeli járandóságok tárgyában a következőket rendeli:

1. §. A ki terménybeli járandóságul (javadalmaszul) bizonyos mennyiségű búzának vagy rozsnak szolgáltatására van kötelezve, annak a jelen rendelet hatálya alatt e járandóságnak csupán kétharmadrészét szabad búzában, vagy rozsbán kiszolgáltatnia: egyharmadrésze helyett pedig ugyanannyi mennyiségű árpát, vagy tengerit kell kiszolgáltatnia és az értékkülönbötet a hatóságilag megállapított legmagasabb árak szerint számítva készpénzben kell megfizetnie.

2. §. A ki 1. §-ban meghatározott terménybeli járandóságot (javadalmaszul) kétharmadrésznél nagyobb mennyiségben szolgáltatja ki búzában vagy rozsbán, kihágást követ el és kétszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Budapest, 1914. december hó.

Gróf. Tisza István s. k.
m. kir. miniszterelnök.

Belépési felhívás

a Népszövetségi Hitelszövetkezet III-ik évtársulatába.

A Népszövetségi Hitelszövetkezet 1915 január 1-én III-ik évtársulatát nyitotta meg.

Az első 2 üzletév, — dacára a nehéz megélhetési viszonyoknak, — igen szép eredménnyel folyik.

Belépni szándékozók üzletrészeket jegyezhetnek még most is a hivatalos órák alatt a szövetkezet helyiségében (Szilágyi Dezső-u. 5. sz. a.) Egy üzletrész heti 20 fillér befizetésre kötelez, s ki-ki annyi üzletrészt jegyez, amennyit akar. Felvételi díj üzletrészenként, 10 fillér. 3 év múlva az évtársulat feloszlik; a tagok a befizetett összeget kikapják s a reájuk eső nyereséget is.

A tagok a befizetett összeg $\frac{1}{5}$ részéig a szövetkezettől olcsó kamatra kölcsönt is kaphatnak, mely 3 év alatt fizethető le. Azonfelül betáblázásra, értékpapírra, vagy váltóra, bármily összeg erejéig.

A tiszta haszon és nyereség teljes egészében a tagok között osztatik fel, s kiki heti betéje arányában részesedik.

A szövetkezet elfogad betéteket is, s azokat legmagasabb kamatlábbal kamatoztatja. Tőkekamatadót a szövetkezet fizeti.

Bizalommal kérjük a belépni szándékozókat, szíveskedjenek szövetkezetünk helyiségében részjegyeket jegyezni.

Teljes tisztelettel

Népszövetségi Hitelszövetkezet.

Katonai ruhákat az összes fegyvernemek részére, a mai órákon alul előírás szerint és gyorsan készít Darabont Gy. és Tsa elsőrendű polgári és katonai ruházati intézete. A legfinomabb szövet különlegességek, iltöny és téli kabátokra felöltőkre állandóan raktáron. Nagyváradi, Szilágyi-Dezső-u. 6. Sonnenfeld palota. Telefon 980. szám.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

Nagyváradi város VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

Ára olcsóbb lett, Wolfram és egyéb izzólámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségtérítések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

évlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

$\frac{1}{2}$ lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Van szerencsém Nagyváradi és vidéke nagyérdemű közönségének szíves tudomására hozni, hogy Nagyváradon, Rákóczi-ut 19. sz. alatt a mai kor igényeinek megfelelő

műköszörűldét

nyitottam.

Elvállalok mindennemű borotvák, kések, ollók, hajvágógépek huszörögépek, ló- és juhnyírógépek javítását és köszörülését. Raktáron tartok mindennemű bel- és külföldi illatszerek, fej- és arcápoló piperezereket, mindennemű acélárakat, ugymint borotvát, ollót, hajnyírógépet, yukszemvágó, papír-, zseb- és tollkést, valamint az összes fodrászati cikkeket. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Koller Ágoston műköszörűs

Nagyváradi város rendőrkapitányi hivatalától.
60-1915. szám.

Felhívás.

A helybeli terménykereskedőkhez és termelőkhöz.

A m. kir. miniszterium 1914. évi december 24-én 9227. szám alatt kiadott rendeletével a zabért követelhető legmagasabb árat súlymennyiségre való tekintet nélkül méter mázsánként (100 kg.) 24 Huszonnégy koronában állapította meg.

A hadsereg céljaira szükségelt zab beszerzésének biztosítása céljából felhívom a város területén levő zabtermelőket és terménykereskedőket, hogy ezen felhívástól számított 8 nap alatt a saját vetőmag és saját gazdasági szükségleteiken felül levő egész zabkészletüket, kivétel nélkül mindenki irásban vagy szóval a rendőrkapitányi hivatal II. emelet 8. számú szobájában Horváth Géza rendőrkapitánynál jelentésük be.

Nagyváradi, 1915. január 2.

Gerő,
rendőrkapitány.

Első nagyváradi cementipar.

Készítünk granitó, terazzó, mőkő és minden e szakmába vágó munkálatokat, házi csatornázásokat a városi mérnöki hivatal előírása szerint, személyes felügyelettel. Kivánatra angol closet berendezéseket a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett a legelkiismeretesebb és legmesszebb menő jótállás mellett készítjük. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kerjük tisztelettel

NUTTA JAKAB

cement és betonművek vállalata.
Szaniszló-utca 67. szám. (Saját ház.)